మాగంటి వంశీ మోహన్

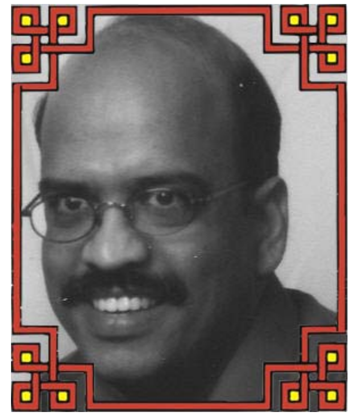

'అ ఆ' లు నేర్పిన గురుదేవులకి అక్షరాంజలి

మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ అని పెద్దలు ఊరకే అన్నారా. యే శిశువుకయినా మొదటి గురువు తండ్రి అయితే, ఆ శిశువులోని ప్రతిభకు సాన పెట్టి సమాజానికి వజ్రాల్లాంటి ప్రతిభావంతులను అందించే బాధ్యత ఆచార్యవర్యుల వారిది. నాకు విద్యాదానం చేసి, ఈ సమాజంలో ఒక బాధ్యత గల పౌరుడిగా జీవించటానికి పునాదిరాళ్ళు పేర్చిన తలిదండ్రులకి, ఆచార్యవర్యులందరికీ సాష్టాంగ ప్రణామాలు అర్పిస్తూ.

నేను పుట్టింది కృష్ణా జిల్లా మచిలీపట్నంలో అయినా, పెరిగింది చదువుకున్నది అంతా హైదరాబాదులో. నాన్న మాగంటి శివరామశర్మగారు నాకు మొట్టమొదటి గురువు అయితే, హైదరాబాదు అశోక్ నగరులోని "లక్ష్మీ చిల్డ్రెన్స్ హౌస్" ప్రధానోపాధ్యాయురాలు ముకుంద గారు రెండవ గురువు. చిన్నప్పుడు ఆవిడని చూస్తే హడల్. నాకే కాదు,ఆ పాఠశాలలో చదివిన ఎవరిని అయినా అడగండి. కానీ పెద్దయ్యాక ఆలోచిస్తే, ఆవిడ భయానికి చదివిన చదువు, ఆవిడ నేర్పిన క్రమశిక్షణ నా జీవితం ఒక గాడిలో ఉండటానికి పునాది అని తెలుస్తోంది..

ఆవిడ ఇప్పుడు ఈ ప్రపంచంలో లేకపోయినా ఆవిడని నేను తల్చుకోని రోజు అంటూ ఉండదు. ఆ స్కూల్లో నేను ఐదవ తరగతిదాకా చదివాను. ఎల్.కే.జీ నుండి, నాలుగవ తరగతిదాకా నేనే క్లాసు ఫస్టు. ప్రతిసంవత్సరం స్కూల్ వార్షికోత్సవాల్లో ఆవిడ చేతుల మీదుగా ఇచ్చిన జ్ఞాపికలు, ఆవిడ సంతకంతో ఉన్న అన్ని ప్రోగ్రెస్ కార్డ్లు ఎంతో పదిలంగా దాచుకున్నాను. వాటిని చూసినప్పుడల్లా ఇప్పటికీ పాతిక ముప్పై ఏళ్ళ క్రితం నాటి చిన్నప్పటి ఆ మధుర జ్ఞాపకాలు గుర్తుకు వస్తూ ఉంటాయి. ఐదవ తరగతి మొదట్లో మటుకు చదువు అడుగంటింది. ఎందుకో నాకూ తెలియదు. ఎంత అడుగంటినా కూడా మొదటి పదిమందిలోనే ఉండేవాడిని అనుకోండి.

ఒక రోజు ముకుందా గారు, మా అమ్మ ప్రసూన గారిని పిలిచి "ఏవండీ మీ అబ్బాయి ఎందుకో చదువులో వెనకబడుతున్నాడు. స్కూల్ అయ్యాక ఒక గంట నా వద్ద వదిలి పెట్టండి నేను చూస్తాను" అని నన్ను స్కూల్ అయ్యాక అట్టిపెట్టుకుని చదువు చెప్పేవారు. నాతో పాటు నా లాంటివాళ్ళు ఇంకా ఉండేవాళ్ళు అనుకోండి. నాకు బాగా గుర్తు ఆ సమయంలో ఆవిడ చేతిలో ఒక కర్ర ఉండేది. ఏ రోజూ ఒక్క దెబ్బ వెయ్యకపోయినా ఆ కర్ర చూస్తే వణుకు పుట్టేది నాకు. అప్పటినుండి మళ్ళీ గాడిలో పడ్డాను అనుకోండి. ఆవిడ తన పాఠశాలలో పిల్లల గురించి ఎంత ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకునేవారో చెప్పటానికి ఉదాహరణ అన్న మాట.

ఆరో తరగతి నుంచి పదోతరగతి దాకా చదువు హిమాయత్ నగ ర్లోని "సైంట్ ఆంథోనీస్ హైస్కూల్" లో జరిగింది. అక్కడి మాష్టార్లు - స్వరూప రాణి గారు (బయాలజీ), సత్యలక్ష్మి గారు (ఫిజిక్స్), మహదేవిగారు, ఎలిజబెత్ గారు, అనురాధ గారు, ఈశ్వరిగారు, జి.లలిత గారు (ఇంగ్లీషు, బయాలజీ), కరుణమ్మగారు (తెలుగు), ఉషా రావు గారు, అమృత గారు, శకుంతల గారు, భాను గారు, విశాల గారు, మార్తా గారు (లెఖ్ఖలు), నింబాల్కర్ గారు (లెఖ్ఖలు), మేరీ గారు, శశికళగారు, సబీనా గారు, జూలీ గారు, వాసంతి గారు (కెమిస్ట్రీ), ఫాతిమాగారు , రూపాగారు(లెఖ్ఖలు), త్రిపుర సుందరి గారు, ఇలా ఎంతో మంది దగ్గర చదువుకున్నాను.

వీరందరిలో నాకు కరుణమ్మగారంటే చాలా అభిమానం. ఆవిడ పాఠాలకు మటుకు ఎప్పుడూ నా గైర్హాజరీ ఉండేది కాదు. కరుణమ్మగారు అవటానికి క్రిస్టియన్ అయినా , భారతం భాగవతంలోని పద్యాలు ఎంతో హృద్యంగా వివరించేవారు. ఆవిడ పెట్టిన తెలుగు విద్యాభిక్షే ఈవేళకు కూడా నా నోట్లో తెలుగు ఆడటానికి కారణం.

అందరూ తెలివికలవాళ్ళూ కాదు, అందరూ మందబుద్ధులూ కాదు, కానీ అన్ని రకాల విద్యార్ధులూ ఉండేవారు మా తరగతిలో. అది సహజమే కదా మరి. అందులో విశేషం ఏమిటీ అంటారా ? అలా ఉన్న రకాల విద్యార్ధులందరికీ అర్ధం అయ్యేటట్టు చెప్పే మాష్టార్లు చాలా అరుదు. ఆవిడ అందరు విద్యార్ధులనీ ఒకే గాటన కట్టేసి పాఠాలు చెప్పుకుంటూ పోయేరకం కాదు. పాఠాలు చెప్పేటప్పుడు చాలా శ్రద్ధ తీసుకునేవారు. ఏ విద్యార్ధికి ఎలా చెపితే అర్ధం అవుతుందో ఆవిడకి తెలిసినంతగా ఎవరికీ తెలియదు అని నా నమ్మకం. పిల్లలకి అర్ధం కావటానికి ఆవిడ అవలంబించే పద్ధతులు కొత్తగా ఉండేవి అప్పట్లో. ఉదాహరణకి తరగతిలో పిల్లలతో వారంలో రెండు రోజులు పద్యాలు, పాఠాలు ఒక్కొక్కడితో చదివించి వాడి చేతే ఇతర పిల్లలకి అర్ధం చెప్పించేవారు. ఒక వేళ ఎక్కడయినా తప్పు చదివితే ఆవిడ సరిచేసి, మిగిలిన పిల్లలతో ఒక అభిప్రాయసేకరణ / విశ్లేషణ జరిపించేవారు. ఆ పాఠం అందరికీ అర్ధం అయ్యింది అని ఓటు వచ్చిన రోజు - ఆ పాఠం చదివినవాడికి ఒక చిన్న బహుమతి ఉండేది. అలా పిల్లల్లో పోటీతత్వం పెంచి వాళ్ళకి పాఠం అర్ధం అయ్యేటట్టు చేసేవారు అన్న మాట. అందరికీ ఉత్సాహంగా ఉండేది ఆ వారం ఎవడికి ఏం బహుమతి వస్తుందో అని. అలాగే వ్యాసాల పోటీ పెట్టేవారు ప్రతి నెలా రెణ్ణెళ్ళకి. భలే గొప్పగా ఉండేది ఆవిడ తరగతి మటుకు.

ఆవిడ పుస్తకంలో చూసి చెప్పటం చాలా తక్కువ. ఆవిడ అవలంబించే బోధనా పద్ధతులలో ఇంకో చిన్న ఉదాహరణ. "ఇంతింతై వటుడింతై" అన్న పద్యం తెలియని తెలుగువాడు ఉండడు కదా - అది అందరికీ అర్ధం కావటానికి ఆవిడ తరగతిలో ఉన్న అత్యంత పొడగరిని, రెండవ పొడగరిని, మధ్యస్థంగా ఉన్నవాడిని, పొట్టిగా ఉన్న వాడిని పిల్చి, అందరినీ తరగతి మధ్యలో నుంచోబెట్టి పొట్టివాడిని బలిచక్రవర్తిగా చేసి, మిగిలిన ముగ్గురిని వామనావతార పురుషులుగా చేసి పద్యం చదువుతూ, అర్ధం వివరిస్తూ వాళ్ళ చేత ఆ అభినయం చేయించారు. అలా అరటి పండు వలిచి పెట్టినట్టు నాటకం రూపంలో ప్రదర్శిస్తే ఎంత మందమతికి అయినా ఆ పద్యం అర్ధం కాకుండా ఉంటుందా? మీరే చెప్పండి. అలా ఎంతో ఆసక్తికరంగా ఉండేది ఆవిడ బోధన.

అలాగే విద్యార్ధులని ఉత్సాహపరచడంలో కూడా ఆవిడదే ప్రథమ తాంబూలం. అది పాఠశాలలో కానివ్వండి, బయట కానివ్వండి. నాకే జరిగిన ఒక సంఘటన చెపుతాను. కరుణమ్మగారు మా ఇంటికి దగ్గరలోని బాంక్ కాలనీలో ఉండేవారు. మేము అశోకనగర్లో ఉండేవాళ్ళం. మా ఇంటి చుట్టుపక్కల ఉన్న పిల్లలు, కొంత మంది సహ విద్యార్ధులు కలిసి సాయంత్రం పూట క్రికెట్ బ్యాట్లు బంతులు వగైరా సరంజామా అంతా పుచ్చుకుని ఆట ఆడుకునేవాళ్ళం. అలా నెమ్మదిగా జట్టు కొంచెం నైపుణ్యం సంపాదించాక పక్క కాలనీ పిల్లలతో ఒక పోటీ మ్యాచ్ పెట్టుకున్నాం. అందులో తుక్కు తుక్కుగా ఓడిపోయాం అనుకోండి. అలా ఓడిపోయి ఈసురోమంటూ భారంగా ఆ మైదానం నుంచి ఇంటికి పోతూ ఉంటే ఆవిడ అప్పుడే 20 నంబర్ బస్సులో ఎక్కడినుంచో వస్తూ మమ్మల్ని చూసి బస్సులోనుంచి దిగి మమ్మల్ని పిల్చి - "ఏరా అబ్బాయిలూ ? ఏమిటి అలా ఉన్నారు?" అని వివరాలు అడిగి తెలుసుకుని పక్కనే ఉన్న తన ఇంటికి తీసుకుని పోయి కూర్చోబెట్టి, బిస్కట్లు - చాయ్ తీసుకుని వచ్చి "ఒరే పిల్లలూ ఒక్కటే గుర్తు పెట్టుకోండి - పడి లేచిన వాడే విజేత. కాబట్టి ఓటమికి ఎప్పుడూ కుంగిపోకూడదు" అని మమ్మల్ని ఊరడించి , ఉత్సాహ పరిచి ఇంటికి పంపారు. ఆ అమూల్యమయిన మాట "పడి లేచిన వాడే విజేత" నేను ఇప్పటికీ మర్చిపోలేదు. ఇప్పటికి ఈ అమెరికా దేశానికి వచ్చాక, రాకముందూ జీవితంలో దెబ్బలు తిన్నప్పుడల్లా (కందిపోయే దెబ్బలు చాలానే తగిలాయి అనుకోండి- అది అంతా వేరే సంగతి) ఆవిడ మాటలు గుర్తుకు తెచ్చుకుని ఉత్సాహం పొందుతూ సమస్యలని పరిష్కరించుంటూ ఉన్నాను. అలా విద్యార్ధులకి ప్రేరణగా నిలిచిపోయే వ్యక్తిత్వం ఆవిడ సొంతం. అలాంటి మాష్టారు దగ్గర చదువుకున్నందుకు నా జీవితం ధన్యం.

నేను మార్చిపోలేని మరో మాస్టారు కామేశ్వరి గారు.. సుమారు ఏడెనిమిది యేళ్ళ క్రితం అనుకుంటాను, నేను సెలవలకి హైదరాబాదు వెళ్ళినప్పుడు గోల్కొండ కోట "లైట్ అండ్ సౌండ్ షో" కి వెళ్ళాను. అక్కడికి ఆవిడ కూడా వచ్చారు. ఆవిడ భర్త ఆంధ్రప్రదేశ్ చీఫ్ జస్టిస్ అనుకుంటాను, సాయుధులతో పాటు ఉన్నారు. ఆవిడని చూసి నేను వెళ్ళి నమస్కారం పెడితే ఆవిడ వెంటనే నన్ను గుర్తు పట్టి, "ఇదిగో వీడు మా స్కూల్లో చదువుకున్నాడు ఇప్పుడు అమెరికాలో ఉన్నాడు" అని ఎంతో సంతోషంగా అక్కడివారికి చెపుతూంటే నాకు ఎందుకో కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

అలాంటి మంచి మంచి ఉపాధ్యాయుల దగ్గర చదువుకునే అవకాశం దొరికినందుకు నా జన్మ ధన్యం అని అనుకుంటున్నాను. అందరికీ పేరు పేరునా శతసహస్ర కోటి వందనాలతో ..

సరే ఇక సెలవలు వస్తే పొలోమని అమ్మమ్మగారి ఊరు చల్లపల్లి పోయేవాళ్ళం.అక్కడ తాతగారు కాశీభట్ల వీరరాఘవయ్యగారు సాయంత్రంపూట కొంత మంది పిల్లలకి వేదపాఠాలు చెప్పేవారు. ఇంట్లో ఉన్న బావి చప్టా మీద ఆయన బావి ఒరుగులకి తల వాల్చి పడుకుని పాఠాలు చెపుతూ ఉంటే, ఆయన చుట్టూ కూచుని, కాళ్ళు వంతుల వారీగా (నేను కూడా!)వత్తుతూ పిల్లలు ఆ పాఠాలను వల్లిస్తూ ఉండేవాళ్ళు. ఆయన కాళ్ళు ఎందుకు నొక్కవలిసి వచ్చేది అంటే, మా తాతగారు రోజూ దగ్గర దగ్గర 15 మైళ్ళు సైకిలు మీద మోపిదేవి వెళ్ళి వచ్చేవారు. ఆయన అక్కడి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి వారి ఆలయంలో అర్చకులు. అలా వయసు మీద పడుతున్నకొద్దీ అన్ని మైళ్ళు సైకిలు తొక్కినందుకు ఆయనకి కాళ్ళు నొప్పులు వచ్చేవి. అందుకని పిల్లలు ఆయన కాళ్ళు పట్టేవారు. ఆ పిల్లలని చూసి మాకు కూడ ఉత్సాహం వచ్చి మేము కూడ చేరేవాళ్ళం ఆ గుంపులో. అలా తాతగారి వద్ద చిన్నప్పుడు చాలానే నేర్చుకున్నాము. అభ్యాసం లేకపోవడం వల్ల ఆ పాఠాలు సగం పైనే మర్చిపోయాను. ఒక విషయం చెప్పాలి ఇక్కడ. ఆయన మనవళ్ళు, ఇతర పిల్లలు అని పక్షపాతం చూపించేవారు కాదు. ఎవరయినా సరే పదం తప్పు పలికాడో వాడికి ఫటేల్మని దెబ్బ పడిపోయేది. అలా తాతగారి వద్ద ఎంతో మంది పిల్లలు విద్యనేర్చుకుని ఇవ్వాళ్ళ మంచి మంచి దేవాలయాలకి అర్చకులుగా ఉన్నారు. ఆయన ఆ భగవంతుడికి మనసారా చేసిన పూజల ఫలితమో, విద్యార్థులకి వేదభిక్ష పెట్టిన ఫలితమో ఏమో కానీ, ఆ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్వామి వారు మా అందరినీ చల్లగా చూస్తున్నారు.

అలా నాకు దైవభక్తి నేర్పిన మొదటి గురువు తాతగారే.

ఏమన్నా అనుకోండి కానీ, నాకు సంబంధించినంతవరకు చందమామ, బాలమిత్ర, ఫాంటం కథలు, ఇంకా బోలెడన్ని చిన్నపిల్లల పుస్తకాలు ఇవి అన్నీ కూడా గురువుతో సమానం. కొంతమందికి అవి స్నేహితులుగా కనపడవచ్చు...కానీ నా అభిప్రాయం వేరు. నా మదిలో వాటికి గురుస్థానం ఎందుకంటే, చిన్నారుల వ్యక్తిత్వ వికాసానికి తోడ్పడే గొప్ప గొప్ప విశేషాలు ఉన్నాయి వాటిలో. అలా బాలల్లో విజ్ఞాన వికాసానికి తోడ్పడేది ఏది అయినా ఆచార్యవర్యులతో సమానం. అసలు ఆ పత్రికలను ప్రజల్లోకి తీసుకుని వచ్చిన వ్యక్తులు, పత్రికా నిర్వాహణకు సహకరించిన వందలాది వ్యక్తులు, ఆ పత్రికలను వెనకాల ఉండి నడిపే మనుషులు కూడా గురు సమానులే. ఇది ఖచ్చితమయిన నిజం.

ఎందరో ఆచార్యవర్యులు అందరికీ శతసహస్రకోటి వందనాలు

మాగంటి వంశీ మోహన్ గారు ఐ.బి.మ్ లో పనిచేస్తున్నారు. వారి శ్రీమతి శ్రీదేవి, పాప వైష్ణవితో శాక్రిమెంటోలో నివిసిస్తున్నారు. వంశీ గారికి పాతతరం తెలుగు సాహిత్యం పై మక్కువ ఎక్కువ . తెలుగు భాషాభిమానంతో తెలుగుకు సంబంధించిన సైట్లు www.maganti.org and http://janatenugu.blogspot.com మెయిన్‌టైన్ చేస్తున్నారు..